

Symbolae ad cognitionem generis „Coptolabrus“.

Auctore Prof. Dr. **G. Hauser**. Erlangen.

I.

Coptolabrus Elysii subsp. **Lopinensis** G. H. (subsp. n.).

C. Elysii subsp. *connectenti* G. H. similis, sed major, coleopteris plerumque minus convexis, magis parallelis, sat longe mucronatis, plerumque viridibus.

Capite et prothorace rufo-cupreis, nitidis vel subnitidis, raro pernitidis, fortius rugulosis, prothorace lateribus medio plerumque obtuse angulatim, raro fere rotundate dilatatis, antrorsum arcuatim angustatis, retrorsum leviter, raro fortius sinuatis, angulis anticis late a capite distantibus, angulis posticis lobuliformibus, ut in *connectenti* formatis, foveolis juxta hos plerumque profundis, impressione transversa plerumque profunda, rarius haud profunda conjunctis, disco mediocriter, rarius fortius convexo, linea media plerumque profunda, raro fere obsoleta.

Coleopteris plerumque aeneo-viridibus vel viridi-aureis, lumine a fronte incidente viridi-relucentibus, nitidis vel subnitidis, rarius nitidioribus, longioribus quam in *connectenti* (in ♂ 1,75—1,96, in ♀ 1,8—1,96 latitudine longioribus), plerumque minus convexis, elongato ellipticis, lateribus medio minus dilatatis, saepe fere parallelis (rarius pone medium manifeste dilatatis), scapulis semper bene evolutis, nitidioribus, apicem versus magis paulatimque angustatis, semper (plerumque sat longe) mucronatis, mucrone bicuspidato, leviter sursum reflexo, limbo angusto (interdum latiore), crenulato, rufo-cupreo- vel rufo-aureo- vel viridi-aeneo-fulgenti; tuberculis primariis crebris, plerumque medio-

criter convexis (plerumque paulo fortius quam in *connectenti*), ovalibus (interdum fere rectangularibus) vel subrotundis et valde convexis, rarius minus crebris et valde elongatis, nigris, nitidis vel subnitidis, ad basin interdum aureo-cinctis, plerumque costulis metallicis conjunctis (raro confluentibus); tuberculis secundariis multo minoribus, creberrimis, rotundis vel subrotundis, valde convexis, lineas rectas formantibus; tuberculis tertiariis minimis, nigris vel metallicis, hic illic lineas breves tubercula primaria sequentes formantibus, saepe cum tuberculis primariis confluentibus, superficie aspera, sat confertim et subtiliter sed plerumque paulo fortius quam in *connectenti* ruguloso-granulata.

S u b t u s niger, prothoracis episternis antice vel fere totis cupreis vel cupreo-violaceis vel purpureis, subnitidis vel opacis, raro totis nigris, magis minusve confertim, interdum solum antice viridi-aeneo- vel aureo simpliciter vel subruguloso-punctatis, sterno leviter (saepe haud manifeste) transverso-ruguloso, violaceo- vel cyaneo-relucenti; prothoracis et mesothoracis epipleuris nigris, his sparsim punctatis, elytrorum epipleuris cupreo- vel viridi-aureis.

A n t e n n i s paulo longioribus quam in *connectenti*.

P e d i b u s nigris, paulo gracilioribus, tibiis posticis femoribus in ♂ 1,12—1,18, in ♀ 1,1—1,15 longioribus, tarsis anticis in ♂ valde dilatatis.

Longitudo ♂ 32—38,5 mm, ♀ 35,5—42,2 mm.

Latitudo ♂ 10,5—13,5 mm, ♀ 12,3—14,5 mm.

Prov. Kiang-Si, montes Min-shan, Lopin-hien occ.

C. subsp. Lopinensis inter *C. Elysii* subsp. *connectentem* G. H. et *C. coelestem* subsp. *montanum* G. H. ponendus est et forma intermedia harum subspecierum esse videtur.

A. subsp. montano differt prothorace medio plerumque minus crebriusque angulatim (rarius rotundate) dilatato, ante angulos posticos minus sinuato, coleopteris paulo longioribus, minus convexis, lateribus magis parallelis,

scapulis magis evolutis, pedibus brevioribus. Sed occurrunt crebre specimina quae a *montano*, rarius et specimina quae a *connectenti* haud discernenda sunt.

ab. viridicollis G. H. Capite rufo-aureo, prothorace aureo-viridi, leviter rufo-aureo-relucenti, sat opaco, coleopteris aeneo-viridibus, limbo viridi-aureo, fulgido. Prothoracis episternis aeneis, leviter cupreo-relucentibus, elytrorum epipleuris viridi-aeneis.

aberratio rara.

ab. viridi-obseurus G. H. Capite et prothorace obscure rufo-cupreo, disco saepe fere nigro, laeviore; coleopteris obscure viridibus, interdum fere nigris, limbo saepe valde angustato, rufo-aeneo vel viridi-aeneo, lucido. Prothoracis episternis plerumque solum antice obscure cupreo- vel aureo-relucentibus, saepe valde obscuratis, fere totis nigris, elytrorum epipleuris aureo-cupreis.

aberratio haud rara.

ab. nigripennis G. H. Capite et prothorace valde obscuratis, fere nigris, coleopteris nigris, limbo angustiore, rufo-aeneo vel viridi-aeneo. Prothoracis episternis valde obscuratis, fere nigris, elytrorum epipleuris aureo-cupreis.

aberratio rara.

II.

Coptolabrus Elysii Th. subsp. **Chikongshanensis** G. H.

(subsp. n.)

C. Elysii subsp. *Lopinensi* G. H. similis, sed plerumque multo major, magis elongatus, mucrone pedibusque jam longioribus.

Capite et prothorace laete rufo-cupreis, magis minusve lucidis; capite fortiter punctato-ruguloso, sulcis frontibus profundis, interdum viridi-aeneis, fronte fortiter nigro-callosa-marginato; antennis gracilibus, longis (sed medium totius individui non attingentibus). Prothorace medio plerumque fortiter angulatim (raro subangulatim) dilatato (longitudine sua in ♂ 1,16—1,25, in ♀ 1,12—1,15 latiore), antrorsum leviter rotundate-rarius fere recte angustato, retrorsum plerumque sat fortiter sinuato; angulis anticis obtusis, a capite late distantibus, angulis posticis lobuliformibus, declivibus, plerumque fortius quam in *Lopinensi* retrorsum (rarius et extrorsum)

porrectis; marginibus lateralibus (praecipue in ♂) sat late explanatis, fortiter nigro-callosis, margine antico leviter sinuato vel fere recto, levius nigro-callosa, margine postico recto vel medio levissime arcuato; disco leviter convexo, sat fortiter et confertim transversimque punctato-ruguloso, foveis ante lobulos posticos magis minusve profundis, impressione non semper perspicua conjunctis, linea media non profunda, crebre non integra, interdum fere obsoleta.

Coleopteris laete cupreis, sat nitidis, lumine a fronte incidente viridi-relucentibus, elongato-ellipticis (latitudine in ♂ 1,9—2,0, in ♀ paulo magis latoribus), convexis, scapulis plerumque sat bene evolutis, rotundatis, apicem versus paulatim attenuatis, ante apicem interdum levissime sinuatis; mucrone longo vel perlongo, bicuspidato, saepe acutissimo; plerumque vix sursum reflexo; limbo angusto, crenulato, rufo-cupreo, lucido; tuberculis primariis nigris, nitidis vel subnitidis, sat fortiter convexis (interdum leviter obtusis), plerumque sat parvis vel mediocribus, sat numerosis (9—10), subrotundis vel magis elongatis (raro hic illic costas interruptas formantibus), costulis metallicis manifestis conjunctis; tuberculis secundariis nigris, nitidis, multo minoribus, creberrimis, subrotundis vel elongatis, lineas rectas formantibus; tuberculis tertiariis minimis, nigris, plerumque minus distinctis, cum tuberculis primariis confluentibus vel cupreis granulisque superficiei confusis, raro lineas irregulares breves formantibus; superficie sat confertim et subtiliter ruguloso-granulata.

Subtus niger, sterni episternis laete rufo-vel purpureo-cupreis, subnitidis, antice sat fortiter ruguloso-punctatis, postice aciculato-punctatis, punctis magnis et profundis; episterni epipleuris nigris, plerumque violaceo-vel coeruleo-relucentibus, raro laete cupreis; sterno nigro, plerumque violaceo-vel coeruleo-vel cupreo-relucenti; mesosterni episternis purpureo-cupreis vel nigris, purpureo-vel coeruleo-

relucentibus, sparsim profunde punctatis; metathoracis episternis nigris, plerumque coeruleo-relucentibus, elytrorum epipleuris purpureo-cupreis vel cupreis vel aureo-cupreis, abdominis segmentis lateribus saepe coeruleo-relucentibus.

P e d i b u s longis (in ♂ saepe perlongis), gracilibus, femoribus posticis in ♂ abdominis segmentum penultimum plerumque superantibus, tibiis femoribus 1,1 longioribus, tarsis tibiaram longitudine (in ♀ saepe paulo brevioribus), tarsis anticis in ♂ valde dilatatis.

ab. viridi-obseurus: capite et prothorace cupreis vel obscure cupreis, crebre leviter virescentibus, lumine a fronte incidente fortiter viridi-relucentibus, disco medio saepe leviter atrato, rugulis dilatatis, obscure nigris et minus evolutis; coleopteris obscure viridibus, fere opacis, limbo cupreo, lumine a fronte incidente coleopteris nigro-coeruleis, limbo lacte viridi-aeneo-relucentibus.

ab. obseurius: capite et prothorace obscure cupreis, coleopteris obscure aeneis, fere opacis.

ab. atratus: capite et prothorace valde obscure aeneis, fere nigris, coleopteris viridi-nigris vel nigris, ad basin et ad humeros cupreis, limbo viridi-aeneo.

Long. ♂ 35—43, ♀ 38—48 mm.

Lat. ♂ 11—13,5, ♀ 12,5—16 mm.

Chinae prov. Hunan (in montibus Chikongshan).

Haec subspecies *C. Elysi* Th. similiter mutata est ut *Coptolabri coelestis* St. subsp. *giganteus* Born.

III.

Coptolabrus augustus Bates subsp. *ignigena* G. H.

(subsp. n.)

C. Augusto Bates similis, sed elytris metallicis, convexioribus tuberculisque primariis majoribus.

C a p i t e nigro vel brunneo-violaceo, sat fortiter punctato-ruguloso, sulcis frontalibus plerumque cupreis, fronte et vertice saepe cupreo-punctatis.

A n t e n n i s palpisque ut in *C. Augusto* typico. **P r o t h o r a c e** obscure brunneo-violaceo (rarius nigro), medio mediocriter, plerumque rotundate-, perraro angu-

latim-dilatato (longitudine sua 1,1 latiore, raro longitudinis latitudine, perraro latitudine paulo longiore), lateribus antrosum rotundate angustatis, retrorsum mediocriter sinuatis; angulis anticis plerumque a capite leviter distantibus, interdum huic fere applicatis, angulis posticis lobuliformibus, obtusis, leviter declivibus, retrorsum et extrorsum non vel vix productis; marginibus lateralibus sat anguste explanatis, antice vix, postice manifeste elevatis, sat late rufo-vel aureo-cupreis (raro aureis), sat nitidis, haud vel vix fortius rugulosis quam in disco, fortiter nigro-callosis, margine antico levissime sinuato, leviter nigro-callosa, margine postico levissime arcuato vel fere recto; disco subnitido, fere opaco, leviter convexo, sat subtiliter transversim et undulatum (sparsim punctato-) ruguloso, ante marginem posticum impressione transversa perspicua, linea media fere semper manifesta, plerumque integra, sed haud profunda.

Coleopteris plerumque aureo-cupreis vel rufo-cupreis, nitidis, lumine a fronte incidente viridi-aeneo-reli- centibus, plerumque elongato-ellipticis, scapulis vix promi- nulis, rarius (praecipue in ♂) magis parallelis vel oviformibus, scapulis bene evolutis, in ♂ latitudine 1,72—1,8, in ♀ — 1,92 longioribus, plerumque fortiter convexis (raro sat deplanatis), apicem versus angustatis, sat longe mucronatis, mucrone plerumque bicuspidato, leviter sursum reflexo; limbo rufo- cupreo vel aureo, crenulato, paulo angustiore quam in *augusto*, apicem attingente, ad humeros paulo latius explanato; tuberculis primariis nigris, nitidis, magnis vel permagnis, interdum ingentibus, valde convexis et prominentibus, haud numerosis (6—9), subrotundis vel ovalibus, interdum valde elongatis, costulis metallicis perspicuis conjunctis, interdum ad basin purpureo-cinctis; tuberculis secundariis nigris, nitidis, minimis, creberrimis, lineas flexuosas, tubercula primaria se- quentes formantibus; tuberculis tertiariis nigris, jam minori- bus, haud numerosis, irregulariter dispersis, hic illic cum

tuberculis primariis confluentibus; superficie subconfertim (interdum valde confertim) sat fortiter granulato-rugulosa.

S u b t u s niger, prothoracis episternis subtiliter punctato-rugulosis (punctis cupreis vel viridi-aeneis), laete violaceis vel violaceo-cupreis vel obscure cupreis, raro nigris, opacis; episterni epipleuris plerumque nigris, haud raro violaceis vel cupreis, perraro coeruleis, subnitidis; sterno subtiliter vel fere obsolete transversim ruguloso, nigro, nitido, plerumque violaceo-, raro cupreo-relucenti; mesothoracis episternis nigris vel obscure violaceis, parce punctatis; metathoracis episternis nigris, elytrorum epipleuris antice violaceis vel cupreis, nitidis, postice nigris; abdominis segmentis lateribus crebre violaceo-relucentibus.

Pedibus nigris, longis, paulo fortioribus quam in *augusto*, tibiis femorum longitudine, tarsis tiliarum longitudine (in ♀ paulo brevioribus), tarsis anticis in ♂ valde dilatatis.

ab. purpureus G. H.: prothorace late purpureo marginato elytris purpureis.

ab. viridanus G. H.: prothorace nigro (raro virescenti), sat late viridi-aeneo marginato, elytris coeruleo-viridibus, limbo laete viridi-aeneo, lucido, ad humeros interdum cupreo.

ab. semiviridis G. H.: prothorace ut in forma typica, sat late cupreo marginato, elytris sat obscure viridi-aeneis, ad humeros et ad basin late cupreis, limbo aureo-cupreo vel cupreo.

ab. pauperatus G. H.: totus niger, solum limbo et humeris obscure viridi-aeneis, cupreo-relucentibus, limbo perangusto.

Long. ♂ 36,5—42 mm, ♀ 42—48 mm.

Lat. ♂ 12—14,5 mm, ♀ 14—16 mm.

Chinae prov. Hunan (Siantang, Tao huaping, vallis Lokiang).

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Entomologische Zeitung Stettin](#)

Jahr/Year: 1914

Band/Volume: [75](#)

Autor(en)/Author(s): Hauser Gustav

Artikel/Article: [Symbolae ad cognitionem generis "Coptolabrus". 131-137](#)